

Għalaqna is-sena 2011 u ż-żmien tal-festi għaddew. Għadna kemm iċċelebrajna t-twelid ta Ġesu` Bambin. F'dawn iż-żminijiet ikun hawn ħafna attivitajiet soċjali, imma kemm nieqfu u naħsbu fuq il-veru tifsira tal-festa tal-Milied; x'inhit-tifsira vera tal-Milied?! Il-Milied ifisser **IMĦABBA**: *Għax Alla hekk ħabb lid-dinja li ta lil Ibnu l-waħdieni, biex kull min jemmen fiH ma jintilifx, iżda jkollu l-ħajja ta` dejjem. Għax Alla ma bagħatx lil Ibnu fid-dinja biex jagħmel haqq mid-dinja, imma biex id-dinja ssalva permezz tiegħu.* (Ġwanni 3, 16-17).

Dan hu l-messaġġ tal-Milied, l-Imħabba li Alla wera mal-bniedem meta bagħat lil Ibnu biex isalvana. Issa li bdejna sena ġdida, għandna nagħmlu l-għalmu tagħna biex ngħixu dan il-messaġġ bejnieta. Kif qalilna Ġesu stess; *Nagħtikom kmandament ġdid, li thobbu lil xulxin. Bħalma ħabbejtkom jien, hekk ukoll ħobbu lil xulxin* (Ġwanni 13, 34).

Fi Frar, eżattament fl-14 ta' Frar id-dinja tiċċelebra l-festa ta' San Valentinu, magħruf bħala l-qaddis protettur tal-maħbubin. Illum il-ġurnata il-Knisja Kattolika tirrikonoxxi tliet qaddisini differenti bl-isem ta' *Valentine* jew *Valentinus*. Hemm diversi legġendi dwar dan il-qaddis. Legġenda minnhom tgħid li Valentinu kien qassis ġewwa Ruma fit-tielet ċentinarju. L-imperatur Claudius II iddeċieda li l-irġiel li ma kienux miżżewġa, setgħu jaqdu dmirhom ħafna aħjar bħala suldati minn dawk is-suldati li kienu miżżewġin u kellhom familja. Għalhekk hu ddeċieda li jipprojbixxi ż-żwieġ lill-irġiel li kienu għadhom ta' eta` żgħira. Valentinu ma qabilx ma` din id-deċiżżjoni u għalhekk kompli jżewweġ lill-koppji żgħar fil-moħbi. Meta l-imperatur induna b'dan, ordna li Valentinu għandu jigi maqtul. Dan seħħ għas-sena 270 A.D.

J'Alla l-imħabba li niċċelebraw f'dawn il-festi, inkomplu ngedduha kull jum li jgħaddi matul is-sena kollha. IS-SENA T-TAJBA LIL KULHADD!!!

Mill-pinna ta' Analise Apap

Il-Kor ta` Link Tixtieq tinghaqad magħna?

Ser issir laqgħa nhar l-Erbgħa 8 ta' Frar. Għal aktar informazzjoni ibgħat email fuq kimberly.muscat@linkyouths.org.

Nilqgħu fil-familja tagħna lill-membri godda li ngħaqdu magħna fit-tlett xhur li għaddew:

Stephanie Abela	Marion Bondin	Shaun Camenzuli	Brandon Psala	Clifton Gauci
Josmarie Portelli	Bernice Vella	Abner Grima	Deborah Farrugia	
Anne-Marie Baldacchino	Malcolm Cuschieri	Maria Mallia	Vanessa Portelli	Anna Sciberras

Jean Parisot de la Valette (1495-1568)

Jean de la Valette, kien Franċiż, mill-provinċja ta' Quercy li kienet tinsab fil-punent t'isfel ta' Franza. Hu kien ġej minn familja nobbli u diversi antenati tiegħu, għal ħafna generazzjonijiet, kienu kavallieri fl-ordni tar-re, li ħadu sehem fil-kruċjati. Hu kien ingħaqad fi ħdan l-Ordni ta' San Ġwann meta kellu għoxrin sena, u minn dakinhar, qatt ma ħalla l-kunvent, ħlief biex jaqdi d-dmirijiet tiegħu. Huwa wkoll, qatt ma reġa' żar art twelidu, jew l-artijiet tal-familja tiegħu.

Ftit nafu fuq l-ewwel żminijiet tiegħu fl-ordni. Fiż-żgur nafu li kien ħa sehem fl-assedju ta Rodi, u akkumpanja lil-Gran Mastru Philippe Villiers de L'Isle-Adam, wara li ġew imkeċċija mil-Ottomani u trasferuti minn Sqallija lejn Malta. Fl-1538 meta kien Malta, La Valette kien issentenzjat erba' xhur f'*gova* (hofra taht fl-art), wara li sawwat raġel għall-mewt, u kien sussegwentement eżiljat għal Tripli għal sentejn biex iservi bhala Gvernatur Militari. Mal-miġja tiegħu lura lejn Malta, hu kien reġa ġie mixli li prova jdaħħal skjav iswed bhala qaddej. Fil-1541 La Valette kien maqbud prigionier minn pirati Musulmani fejn kien għamel sena lsir jaqdef fuq ix-xwieni. Hu kien inheles waqt bdil ta' prigionieri mal-Barberija ta' fuq. La Valette kien jitkellem b' diversi lingwi fosthom Taljan, Spanjol, Grieg, Gharbi u Tork. Dawn l-aħħar żewġ ilsna tgħallimhom meta kien ilsir.

Sa ma laħaq Gran Mastru kien ħadem f'diversi pożizzjonijiet għolja, fejn iddistingwa ruħu minn kavalieri oħra. Fost dawn fl-1554 La Valette kien ġie elett Kaptan General tal-galeri kollha tal-Ordni. Hu kien magħruf bhala mexxej u dixxiplinarju strett, u kien igawdi mir-rispett u l-fiduċja tal-kavallieri kollha. Fl-1557, mal-mewt tal-Gran Mastru Claude de la Senglea, il-Kavallieri, mgharrfin bl-attakk li kellu jasal mit-Torok, hatru lil La Valette bhala Gran Mastru.

Fost l-ewwel passi li ħa, kien li jittrasforma l-kavallieri biex jerggħu jibdew josservaw il-kodiċi tal-kavallerija, li huma kienu ħalfu li josservaw meta daħlu fl-ordni. Ipprojbixxa li jgħixu 'il barra mill-kunventi rispettivi tagħhom, illegalizza ix-xorb u d-dwellar, u pprova jirringa l-żbalji u l-ingustizzji li kienu wettqu l-Gran Mastri ta' qablu. Fost dawn, heles lil Marshal De Vallier mill-prigunerija. Beda jsaħħaħ ukoll id-difizi, fosthom dawk tal-Birgu, Sant Iermu, u Sant' Anglu.

Fl-Assedju l-Kbir

Jean de la Valette iġġieled kontra l-qawwiet Torok, fl-Assedju l-Kbir ta' Malta li seħħ fis-sena 1565, u li għal tliet xhur shaħ, il-qawwiet Insara, bin-numru limitat tagħhom, issieltu mal-qawwiet Ottomani, li kellhom 30,000 suldat u flotta ta' 193 ġifen. Il-battalja, li rat it-twaqqiegh tal-Forti Sant'Iermu, kienet waħda ta' brutalita' kbira, u hija meqjusa bhala waħda mill-iktar famużi u ddisprati ta' kull żmien. Madankollu l-Ordni ta' San Ġwann sfat rebbieħa u La Valette sar rispettat mill-Ewropa kollha.

Wara l-Assedju l-Kbir, Jean de la Valette ikkummissjona l-bini tal-belt il-ġdida Valletta, u fl-1566 qieghed l-ewwel gebla. Jean de la Valette miet fi-sliem fl-1568, qabel it-tlestija tal-Belt. Il-qabar tiegħu, fil-forma ta' sarkofagu, jinsab fil-Kripta tal-Kon-Katidral ta' San Ġwann, fil-Belt Valletta.

Din is-sena fil-21 ta' Awissu infakkru il-444 sena mil-mewt tiegħu u l-455 sena mill-hatra tiegħu bhala Gran Mastru. Huwa baqa` imfakkar fl-Ordni bhala eroj, kif ukoll wiehed mill-akbar mexxejja li qatt kellha.

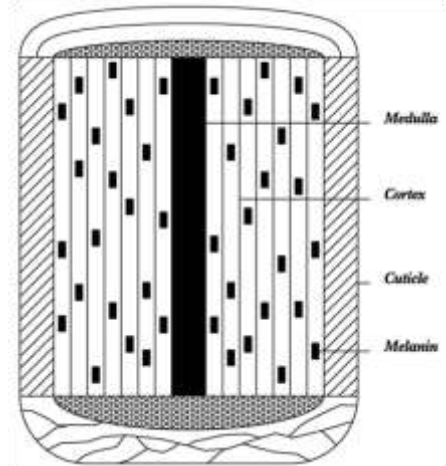
Mill-pinna ta' Chris Farrugia

Ix-Xagħar

Għalkemm matul iż-żminijiet aħna l-umani għarafna naghmlu uzu minn hwejjeġ biex inżommu lilna nfusna shan, ix-xagħar li għandna f'rasna jservi bħala rizors primarju biex inżommu s-sħana fil-kesħa u biex niffrikkaw fis-sħana (meta l-għaraq jevapora mix-xagħar). Għalhekk huwa importanti li xagħrna nieħdu ħsiebu billi nużaw prodotti li huma tajbin għat-tip tax-xagħar li għandna. Iridu noqgħodu attenti ukoll li ma naghmlux ħsara lix-xagħra bil-prodotti li nkunu qed nużaw. Wieħed jista' jagħmel it-test tal-porozita` u elasticita` biex jara kemm ix-xagħar huwa b'saħħtu.

Il-kulur - Fix-xagħar insibu żewġ tipi ta' pigments; dawk li ngħidulhom *Melanin* li għandhom kulur iswed jew kannella u dawk li ngħidulhom *Pheomelanin* li għandhom kulur bjond jew hamrani.

Partijiet importanti fix-xagħra - Ix-xagħar għandu tliet partijiet importanti hafna li huma il-*Cuticle*, il-*Cortex* u l-*Medulla*.

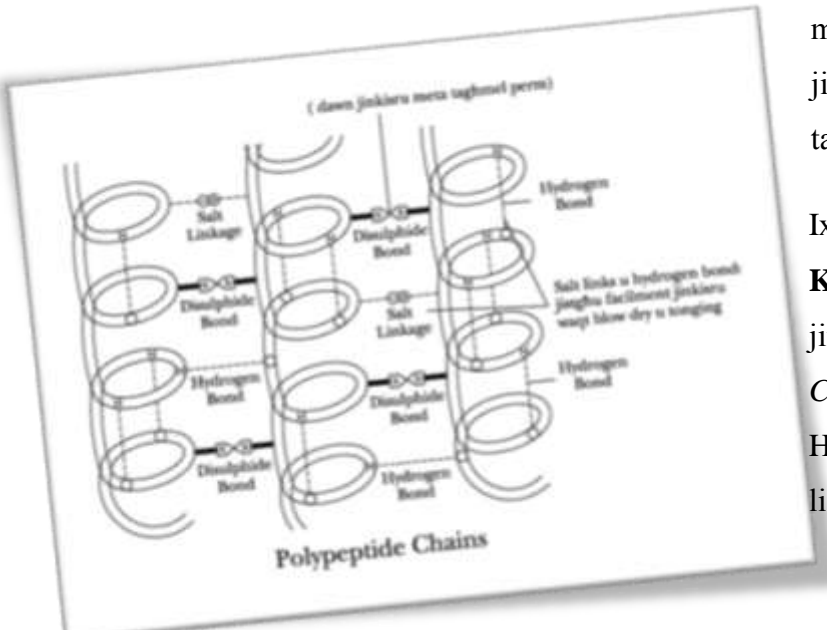

1. il-parti ta' barra, il-*Cuticle* li hija irqiqa u çatta.
2. il-parti tan-nofs, il-*Cortex*, l-aktar parti prinçipali u b'saħħitha fix-xagħra.
3. il-parti fiç-çentru, il-*Medulla* li tgħaddi irqiqa min-nofs.

Il-**Cuticle** hija matta u hija magħmulha minn sebgha sa għaxar saffi mrikkba fuq xulxin. Biż-żmien, permezz ta' dawn is-saffi, ix-xagħar jisahħaħ aktar jikber lil hinn mill-basla ta' rasna. Il-parti tal-*Cuticle* li qegħda mal-*hair shaft* hija xierfa hafna u hija dik il-parti li żżomm ix-xagħra haġa wahda iżda jista' jigrilha l-ħsara b'çertu kimiçi qawwijin hafna bħall-*perms*, *bleaches*, *straightening* u *back brushing*. La darba l-*Cuticle* jigrilha l-ħsara u l-kimiçi jkunu ġew assorbiti mill-*Cortex*, il-parti ta' barra tibda tidher skura u ħarxa bħal *sandpaper*. Meta l-pori jkunu bla ebda ħsara u jkunu baqgħu magħluqa sew u çatti, ix-xagħra tkun tidher sabiħa u tleqq.

Il-**Cortex** hija magħmulha minn hafna fibri, li jiġu mdawwra flimkien bħas-suf tal-ħjata. Dawn jistgħu jiġġebbd u jerggħu imorru lura għat-tul oriġinali tagħhom.

Ix-xagħar għandu proteina importanti hafna jismha **Keratin**. Din hija magħmulha minn *Amino Acid Units*, li jinstabu ġo katini twal. It-tidwir kollu fil-*Polypeptide Chains* iżommu flimkien diversi *links* u *bonds*. Hydrogen Bonds u salt linkings huma bonds temporanji, li dawn jistgħu façilment jiġu maqluba f'umdu.

Jeżistu wkoll *bonds* permanenti li jissejġu *Disulphide Bonds*. Dawn huma b'saħħithom hafna u jistgħu biss jiġu miksurta b'çertu tip ta' kimiçi b'saħħithom hafna bħal *Permlotion*.

Niltaqghu ma' ...

F'gurnata kemxejn xitwija gewwa l'MCAST, inzajt il-kappell ta' studenta u minflok ilbist ghal xi hin, il-kappell ta' gurnalista. Mort nistaqsi lill Mr. Edwin Zammit xi ftit mistoqsijiet rigward passatemp partikolari li glieli smajt bih f'xi films relatati mal-bahar u annimali marittimi. Quddiem kelli zagħżugh ta' 24 sena, kemxejn twil bhala statura, b'karatteristiċi evidenti li meta titkellem miegħu joħorġu aktar; fosthom li huwa persuna li jhaddan ċertu determinazzjoni u jaf xi jrid mill-ħajja. Fl-opinjoni tiegħi, zagħżugh eżemplari, li taf fejn inti miegħu.

Bdejt din il-konverżazzjoni, billi staqsejtu min huwa verament Edwin Zammit. Jiddiskrivi lilu nnifsu bhala lecturer, gradwat fil-Bijoloġija u Kimika mill-Universita' ta' Malta u b'passjoni kbira fejn jidhlu l-affarijiet Marittimi. Ma sibtiex daqshekk diffiċli biex inkompli konverżazzjoni fuq dan is-sugġett. Xtaqtu jiddiskrivili x'inhu Biologista' tal-Bahar jew kif nafuh aħjar bhala 'Marine Biologist'. B'daħka fuq fomm qalli "Skont ux"! *Marine Biologist* huwa wieħed li jaħdem f'diversi setturi illi għandhom x'jaqsmu mal-Bijoloġija u l-ambjent marittimu. Fost dawn hemm l-Ekoloġija Marittima, l-istudju ta' l-imġieba tal-annimali marittimi, l-Akwakultura, ix-xjenza tas-sajd (*Fisheries science*) u l-ambjent marittimu in ġenerali u l-konservazzjoni".

L-irwol speċifiku ta' Edwin bhala *Marine Biologist* huwa ddeterminat mill-punt xjentifiku, jigifieri li jistudja u jirrapporta fatti; eżempju kemm-il speċi ta' organiżmi partikolari hawn fil-kosta ta' Malta. Edwin jirakkonta li haħdem wkoll mal-Ecoserv li hija kumpanija li tagħmel studji ambjentali fosthom fil-laboratorji fejn isiru testijiet tal-ilma bahar u ilma helu, tesijiet tal-arja, kollezzjoni ta' kampjuni mill-bahar u kemm minn fuq l-art, *diving* u anke esperjenzi li jsiru fuq il-bahar fuq xi bastiment speċjalizzat għal dan it-tip ta' ricerka.

Interessajt ruhi aktar għal dan is-sugġett u staqsejtu biex jiddeskrivili xi esperjenzi li għadda minnhom waqt il-ħidma tiegħu bhala *Marine Biologist*. B'bixra ta' sodisfazzjon, jgħidli li kull esperjenza fiha l-pożittiv tagħha għax taħt il-bahar hemm dinja oħra. Jirakkonta li waħda mill-esperjenzi tiegħu li kellu, kienet mal-ICCAT li hija Kummissjoni Internazzjonali għall-konservazzjoni tat-tonn. Għal erba' siegħat filgħodu u erba' siegħat filgħaxija fil-gurnata, kellu jagħmel xahar studju intensiv rigward kemm hawn tonn fil-kosta ta' Malta u l-ibħra tal-madwar.

Mistoqsija ohra bdiet tberren f'mohhi biex nistaqsieh, rigward jekk hawnx xi gruppi ezistenti f'Malta dwar dan is-

suggett hekk vast. Mill-Universita` ta' Malta, bit-mexxija tal-Professor P.J Schembri, hawn team ta' Biologi tal-Baħar. Lil hinn mir-rwol tiegħu, hawn gruppi ohra ta' konservazzjoni fosthom gruppi għall-ħarsien tad-dniefel u animali ohra u il-

BICREF li hija organizzazzjoni li tippromwovi l-użu u l-bżonn tal-bio-diversita`.

Xtaqt inkun naf aktar u ingħatajt aktar informazzjoni dwar li Malta ma tippovdix kors speċifiku biex issir Biologista tal-Baħar imma permezz ta' korsijiet li jingħataw anke mill-Universita' ta' Malta, tista` tilhaq *Marine Biologist*.

Ta' persuna kurjuża li jien, staqsejtu dwar xi abilitajiet li jrid ikollok biex tilhaq *Marine Biologist*. Irrispondieni li barra l-kwalifikazzjonijiet neċessarji li trid tistudja għalihom, trid tkun persuna li thobb ix-xjenzi, li jrid ikollok ċertu passjoni għall-baħar u l-organizmi tiegħu u li anke trid tkun kapaċi tagħmel osservazzjoni. Indunajt kemm huwa passatemp fejn jista` jkun xi ffit impenjattiv u staqsejtu kif ilahhaq ma' kollox. Mingħajr kantunieri irrispondieni li trid tagħmel il-ħin. Irid ikollok *time-management* tajjeb li avolja xi kultant ma jkollokx aptit, trid taħdem u twettaq dak li huwa mitlub minnekk. Irid ikun hemm l-element ta' saġrifċju li fl-aħħar mill-aħħar iwassal għal sodisfazzjon fix-xogħol tiegħek.

Biex nagħlaq il-konverżazzjoni tiegħi, Edwin tana messaġġ żgħir "Kull forma ta' edukazzjoni hija tajba, kemm dik tradizzjonali u kemm metodi ohra ta' tagħlim. Tahlix il-ħin tiegħek f'affarjiet inutli. Sib gruppi, sib toroq godda li jgħinuk tiskopri lilek innifsek." Hawnhekk, jiena wkoll ser nagħlaq l-artiklu tiegħi billi jiena wkoll nagħtikom messaġġ "għajr li fil-ħajja ser issibu min ifixkilkom, qatt taqtgħu qalbkom milli twettqu verament il-ħolm tagħkom."

Mill-pinna ta' Kimberly Muscat

Il-Fidi

Malli nisma` l-kelma fidi moħħi jmur fuq Alla. Il-fidi hija meta inti tkun temmen f`xi ħaġa jew f`xi ħadd. Pereżempju jien għandi l-fidi li jiena għadt li ħa nibda nemmen aktar fija nnifsi, nemmen li kulhadd fil-ħajja għandu skop għalxiex jgħix. Jien nifhem lil dawġ li jgħidu li jinsabu imħawda dwar jekk Alla vera jeżistix u jekk għandhomx ikollhom fidi fiH u jemmnux fiH. Jien nifhem għax meta nkun għadejja minn żmien ikrah f`ħajti nibda nemmen li Alla mhux veru qiegħed hemm jew inkella nibda naħseb li telaqni, Imma taf x`ngħidilkom ħbieb tiegħi?

Alla ma jkunx telaq Alla jkun qiegħed dejjem hemm u ħafna drabi meta jmutilna xi ħadd induru lejH u nsaqsuH “għalfejn hadtha?” jew “għalfejn hadtu?” Imma dan Hu biss jaf għalfejn, sinjal li l-missjoni li tkun twieldet għaliha tkun wettqitha u jkun hemm missjoni oħra għaliha li trid twettaqha f`post ieħor, f`post li ħlief ferħ ma jeżistix.

Il-fidi hija kelma qasira biex tiktibha imma m`ijhiex faċli tifhimha u aġar

twettaqha. Biex ikollok fidi soda trid tkun soda u mhux għax jinqalgħalek xi nkwiet tiflel il-fidi fiH li seta` telqek waħdek jew abbandunak. Alla ma jitlaq lil ħadd u mhux ser jitlaq lilek. Aktarx tant tkun għadejja minn żmien ikrah f`ħajtek li tibda thossok waħdek, li kulhadd huwa kontrik u li kulhadd jobgħodok. Wara tirrealizza li dawġ il-persuni ma kienu qed jagħmlu xejn minn dan, kienu qegħdin biss jippruvaw jifhmuk u jaħsbu kif jistgħu jgħinuk biex inti terġa tikseb il-fidi li tkun tbeġħded minnek.

Ha nirrakkonta storja personali li qatt ma għidtha lil ħadd jew halli ngħidu qatt ma għadt kollox. Mela kont għadni kemm bdejt il-form 2 fl-iskola sekondarja. Dak iż-żmien ma kontx għadni rabbejt qoxra ġewwa fija u kulhadd kien jagħmel bija li jrid, qed nirreferi għal shabi tal-iskola. Dak l-aġir kien qed iddejaqni. Kont nibza mmur l-iskola, il-kummenti li kienu jingħadu kienu saru insapportabbli għaliha u darba minnhom filgħodu qomt ma niflaħx. Meta mort għand it-tabib qalli li għandi l-aċtu fl-istonku u kien staqsieni jekk għandix stress fuqi jew xi nkwiet. Jien kont għadt li m`għandi xejn x`jinkwetani pero` jien gdibt. Sa dak iż-żmien kont għadni m`għadt lil ħadd b`dak li kien qed jigri. Għaddiet xi gimgħa u sa dak iż-żmien kont għadni d-dar ma niflaħx u b`hekk ergajt mort għand it-tabib u t-tabib reġa` staqsieni għat-tieni darba l-istess affarijiet li kien staqsieni u jien ergajt innegajt li għandi xi ħaġa li qed tinkwetani. Dak iż-żmien ma ridtx naċċetta l-fatt li jien kont qed naħrab mill-problema billi ninqafel id-dar u ma narax lil dawġ it-fal. Insomma biex ma ntawwalx kulhadd beda jissuspetta li kien hemm xi ħaġa mhux f`postha u fl-aħħar għadt b`kollox lil missieri u missieri kien vera rrabja li jien kont qed naħrab mill-problema u mhux nifaċċjaha.

Meta kont għadejja minn dak iż-żmien tremend lil Alla kont abbandunajtu għal kollox u lanqas quddies ma kont qegħda mmur għaliex kont tlift il-fidi fiH li hu qiegħed hemm.

Wara xi tliet ġimgħat sejra hekk it-tabib baġħtni l-isptar għal-*check up* aħjar u hemmhekk irrizulta li jien għandi stress qawwi fuqi u għalhekk kelli dak l-aċtu fl-istonku. Pero` jien kont tliet il-fidi li jien għad nerga` nqum fuq saqajja u dan għamiltu billi hadtha kontra Alla li kien hallieni waħdi imma llum ngħid li kieku ma kienx Alla li ta s-saħħa lill-familja tiegħi li għenuni nqum fuq saqajja u nigieled jien kieku minix it-tfajla li jien illum.

Nista` ngħid li wara xi tliet ġimgħat u nofs jien dħalt lura l-iskola

u iġġilditilhom b'saħħti kollha billi afdajt f'Alla biex jekk jarani li se nerga` nibda naqta` qalbi itini s-saħħa li għandi bżonn u jgħinni talli afdajt fiH u urejtu li għadni nafdaH. Tafu x'tani lura? Dawk it-tfal li kienu jibbulljawni, illum hafna minnhom iqisuni waħda minnhom. Dak kien rigal mingħandu talli jien iġġildt f'mument ta' prova li kien baġħtli biex jara jekk jien inix daqshekk fragli li nitlef il-fidi fiH, prova li tgħallimni li Hu qieghed hemm kull hin u kull mument f'hajti.

Meta inti tkun tafda f'xi hadd inti tkun qegħda temmen fil-persuna u turiha li l-fidi tiegħek hija l-istess bhal ma għandek f'Alla. Ibda bil-mod. Billi tibda tkellem lil Alla u ma jtikx risposta Hu jkun qed jisma` dak li inti tkun qed tgħidlu u jkun qieghed isib soluzzjoni għalik. Parir se nagħtik. Thalli lil hadd u xejn ikissrek u jekk taqa` huwa importanti li tqum, titfarfar u terga` tibda timxi bħal qabel għax jekk taqa` u tibqa` hemm isfel inti tkun qed tgħid jien m'inix kapaċi pero` ha ngħidlek inti kapaċi jekk tafda fik innifsek u temmen

li inti kapaċi daqs l-oħrajn jekk mhux iktar.

Mill-pinna ta' Graziella Farrugia

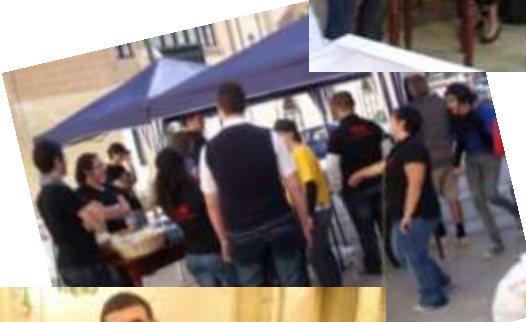
Talba

Aghmel nitolbuk Alla li tista` kollox li aħna nifirhu fil-Qalb Imqaddsa ta' IbneK.

Niftakru bil-qima, t-tjieba kollha tal-Imhabba tiegħU hekk ukoll jisthoqqilna l-frott tagħhom f'gieħ Sidna Ġesu' Kristu IbneK li miegħek jgħix u jsaltan għal dejjem ta' dejjem. Hekk ikun.

Mill-pinna ta' Antonella Buttigieg

Happy Birthday to

January	February	March
2nd Alison Grima	15th Christopher Xuereb	1st Maria Gatt
3rd Deborah Tabone	18th Clifton Formosa	3rd Maria Bonnici
6th Maria Cassar		3rd Nadia Martinelli
11th LINK		6th Ann Marie Mercieca
11th Malcolm Cuschieri		8th Russell Muscat
15th Jeffrey Galea		8th Stephanie Cassar
17th Alex Abela		9th Roseanne Schembri
18th Noel Zanumit Pawley		13th Rowena Testa
20th Jonathan Debattista		16th Christian Grima
21st Darren Galea		17th Marquita Formosa
		22nd Maria Spiteri
		25th Andre Fava
		29th Josmarie Portelli